

Gode og kraftige efterafgrøder holder på næringsstofferne og er med til at sikre et godt såbed det følgende forår. Foto: Inger Bertelsen, Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

Flere strategier for gødskning af vårsæd giver større fleksibilitet

Konklusion

- Overvej en gødningsstrategi med startgødning og efterafgrøder i marker, der er sent farbare med tunge gyllevogne, så du kan vente med gyllevognen. Især hvis afgrøden er havre.
- I de øvrige marker kan en gødningsstrategi med startgødning og efterafgrøder være med til at sikre en tidligere såning og udjævning af arbejdsbyrden.

Vårsæd: Der er flere gode gødskningsstrategier at vælge imellem til vårsæden. Det giver en større fleksibilitet og mulighed for at etablere og gødskke vårsæd rettidigt.

Af Lars Egelund Olsen, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Om foråret står den økologiske landmand ofte med flere dilemmaer, når det skal besluttes, hvordan gødskningen og etableringen af vårsæden skal gribes an.

Vejret driller, føret i marken er ikke optimalt, og jorden vil ikke

kunne bære de tunge gyllevogne uden at lave strukturskade.

Samtidig vil man gerne så rettidigt og sikre sig, at vårsæden har gødningen til rådighed, når væksten sætter ind.

Hver dag tæller, og man ved, at en senere såning, især i havre, giver et mindre udbytte.

Her kan man med fordel vælge

en af disse alternative gødningsstrategier i bestemte marker og afgrøder i forhold til den traditionelle strategi med nedfældning af hele gødningsmængden før såning.

1. Startgødning og delt gødskning

Placer 10 eller 20 kg ammonium startgødning i form af en gødningspille ved såning, og tildel resten af gødningen med slæbeslange eller slæbeskær, når afgrøden begynder buskningen.

Med denne strategi er det nemmere at så rettidigt og udskyde færdslen med tungt gylleudstyr.

2. Brug af efterafgrøder

Gode efterafgrøder, der evt. er gødet ved såning, eller undersøede kvælstoffikserende efterafgrøder, vil kunne virke som startgødning til vårsæden.

Den resterende gødningsmængde kan herefter tildeles med

slæbeslange eller slæbeskær, når afgrøden begynder buskningen.

Gode efterafgrøder bidrager, ud over opsamling af næringsstoffer og hæmning af ukrudt også til en jord, hvor det er nemmere at lave et godt såbed.

Hvad siger forsøgene?

I tre år er forskellige gødningsstrategier i vårsæd afprøvet i Økologiske Landsforsøg for at undersøge mulighederne for at få vårsæden godt fra start til tiden uden at risikere strukturskade med tunge gyllevogne.

I de Økologiske Landsforsøg er der afprøvet forskellige kombinationer, hvor der er placeret en startgødning i form af Øgro ved såning, mens resten af gødningen er udbragt med slæbeskær ved vårsædens buskning for henholdsvis vårbyg, havre og vårhvede. Det er undersøgt som et alternativ til den gængse nedfældning af hele gødningsmængden før såning.

Startgødning

Fordele:

- Mulighed for tidligere såning.
- Mindre risiko for strukturskader.
- Aktiv brug af efterafgrøder.

Ulemper:

- Risiko for lavere kvælstofudnyttelse.
- Risiko for langsom effekt af startgødningspille.

Desuden er det undersøgt, om det vil være muligt at bruge en gødet efterafgrøde som startgødning. Og om vårbyg kvitterer for en startgødning i form af en gødningspille - i stedet for at få hele gødningsmængden tildelt med slæbeskær ved buskningen.

Disse og andre forsøg viser, at især havre kvitterer for tidlig såning og for efterafgrøder som en del af gødningsstrategien.

Vårhveden giver det samme, uanset om en del af gødningen bliver tildelt senere.

Vårbyggen, der også er den af arterne, der bedst tåler en senere såning, er mest følsom overfor tilgængeligheden af kvælstof i foråret. Vårbyggen klarer sig bedst, når hele kvælstofmængden nedfældes før såningen. Men hvis det ikke er muligt, kvitterer den også for at få placeret startgødning - i forhold til at få hele gødningsmængden med slæbeskær ved buskningen.

Tildeling af gylle med Bomech slæbeskær i de Økologiske Landsforsøg med delt gødskning. Vårsæden har fået startgødning i form af Øgro og resten af gødningen tildeles ved buskningen. Foto: Erik S. Pedersen, Djursland Landboforening.